

**UCHWAŁA NR XXII/143/2019
RADY MIEJSKIEJ ZĄBKOWIC ŚLĄSKICH**

z dnia 19 grudnia 2019 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na rok 2020.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.) w związku z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. 2019 r., poz. 2277) i art. 10 ust. 2-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 852) uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na 2020 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Ząbkowic Śląskich.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Andrzej Dominik

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE NA 2020 ROK

WSTĘP

Choroba alkoholowa może dotknąć każdego, niezależnie od wykształcenia, płci, wieku czy statusu społecznego. Wstępem do niej jest dominujące w naszym społeczeństwie picie ryzykowne i szkodliwe. Posługując się wynikami z polskich badań społecznych, przedstawionych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - liczbę osób uzależnionych od alkoholu w Polsce można oszacować na około 600-800 tys. natomiast osób pijących ryzykownie i szkodliwie na około 2-3 mln. Stąd też profilaktyka, rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz szkód z nimi związanych nie może mieć charakteru jednorazowej choćby dynamicznej kampanii. Koniecznym jest, aby podjęte w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii były realizowane w sposób ciągły przy jednoczesnej współpracy wszystkich osób i instytucji zaangażowanych w to zadanie, dlatego GPPiRPA oraz PN na rok 2020 to kontynuacja działań realizowanych w poprzednich latach w Gminie Ząbkowice Śląskie. Określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.), a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.).

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Program zawiera również zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii, zawarte w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wykonywane są przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, w szczególności przez:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie Ząbkowice Śląskie opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie.

Działania te odzwierciedla niniejszy Program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych oraz przemocy związanej z uzależnieniem. Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2020 roku”.

W celu prawidłowej realizacji zadań zawartych w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie, Zarządzeniem Nr 288/XI/EKS – 2019 z dnia 20 listopada 2019 r. – Burmistrz Ząbkowic Śląskich powołał Gminną Komisję do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ząbkowicach Śląskich, w skład której weszły osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, mające doświadczenie w pracy społecznej i reprezentujące różne zawody, w szczególności: pomocy społecznej, porządku publicznego, wymiaru sprawiedliwości, oświaty.

Program w swej konstrukcji merytorycznej jest tożsamy z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 -2020.

Program będzie realizowany w szczególności w oparciu o następujące akty prawne i akty prawa lokalnego

1. Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.
2. Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r.
3. Ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.
4. Ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.
5. Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.
6. Ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.
7. Ustawę o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r.
8. Ustawę o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.
9. Ustawę Prawo Zamówień Publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r.
10. Ustawę o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2001 r.
11. Ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r.
12. Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020.
13. Statut Gminy Ząbkowice Śl.
14. Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020.
15. Rozporządzenie Rady Ministrów z 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 -2020.

Realizatorzy Programu

Realizatorem Programu jest Urząd Miejski w Ząbkowicach Śląskich, a partnerami realizacji programu są:

- a) Gminna Komisja Rozwiązania Problemów Alkoholowych w Ząbkowicach Śląskich,
- b) Ośrodek Pomocy Społecznej,
- c) Policja i Straż Miejska,
- d) placówki oświatowe,
- e) inne podmioty, którym zlecane są poszczególne zadania Programu, w szczególności instytucje i organizacje pozarządowe, stowarzyszenia zajmujące się promowaniem zdrowego stylu życia, jednostki samorządowe gminy, osoby fizyczne.

Źródła i zasady finansowania

1. Finansową podstawę realizacji GKRPA stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Przewidywana wysokość środków finansowych przeznaczona na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na 2020 rok wynosi : 545 000,00 zł z czego :
 - na przeciwdziałanie alkoholizmowi : 500 000,00 zł
 - na przeciwdziałanie narkomanii : 45 000,00 zł
3. Zasady finansowania zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie są ujęte w harmonogramie szczegółowych realizacji zadań, zatwierdzanym przez Burmistrza na rok budżetowy, którego dotyczy.
4. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii uchwałami Rady Miejskiej Ząbkowice Śląskich.

DIAGNOZA PROBLEMÓW W ZAKRESIE UZALEŻNIEŃ W GMINIE ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Przygotowanie Gminnego Programu dla Gminy Ząbkowice Śląskie na 2020 rok zostało poprzedzone diagnozą lokalnych zagrożeń społecznych, przeprowadzoną na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie, w grudniu 2016 r. przez firmę zewnętrzną – Centrum Rozwoju Edukacji i Kompetencji INVESIS Polska z Krakowa. Dane zawarte w raporcie pochodzą z: Urzędu Miejskiego, GKRPA, OPS, Policji, a także z badań ankietowych i w ramach sondy ulicznej oraz warsztatów przeprowadzonych w szkołach w 2019 roku.

Diagnoza

W podsumowaniu badania przeprowadzonego w naszej Gminie, wyróżniono następujące problemy. Najistotniejszym problemem społecznym według mieszkańców Gminy Ząbkowice Śląskie jest problem alkoholizmu i to właśnie walka z nim wydaje się być szczególnie ważna. Niestety, jego występowanie widoczne jest między innymi w odpowiedziach ankietowanych dotyczących tego, jak wielu badanych zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające alkohol. Co więcej, problem ten jest też także mocno zauważalny w deklaracjach sprzedawców, którzy odpowiedzieli, że próba kupna alkoholu przez osoby nietrzeźwe zdarza się bardzo często. Bardzo niepokojącym jest fakt, iż w opinii aż 69% mieszkańców, w zależności od sytuacji alkohol może być pomocny w walce ze stresem. Niestety, takie podejście może przyczyniać się także do jego nadużywania, szerząc tym samym problem alkoholizmu.

Alkoholizmowi niemal nieodłącznie towarzyszy zjawisko przemocy w rodzinie. Do przemocy dochodzi zarówno w rodzinach patologicznych jak również w rodzinach, które funkcjonują na zewnątrz jako prawidłowe. Jak pokazują badania ankietowe, na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie problem przemocy jest również zauważalny, co więcej 44% mieszkańców określa go jako coraz częstszy. Przypadki występowania tego typu problemu w najbliższym środowisku potwierdzają przede wszystkim kobiety i to właśnie one najczęściej są ofiarami przemocy. Jak wynika z badań większość mieszkańców uważa, że kary fizyczne i surowe traktowanie dziecka nie stanowią dobrej metody wychowawczej. Niemniej jednak część ankietowanych tj. 26% uważa, że jest to dobry sposób wychowania, a 22% badanych przyznaje, że zna rodziców stosujących tego typu metody wychowawcze.

Co więcej, istotnym wydaje się także uświadamianie mieszkańców Gminy Ząbkowice Śląskie na temat konsekwencji palenia papierosów, gdyż wśród badanych 55% przyznało się do palenia, w tym ponad połowa do palenia nałogowego. Ponad 40% z pośród respondentów palących było zdania, że palenie papierosów nie szkodzi ich zdrowiu.

Niepokojący jest także wynik, iż ponad 16%, w tym zarówno kobiety jak i mężczyźni przyznają, że palą przy swoich pociechach. Niestety, takie zachowanie może rzutować na wcześniejsze rozpoczęcie inicjacji nikotynowej przez dzieci.

W przypadku analizy wyników badań wśród uczniów można zaobserwować, że zarówno młodsi uczniowie, jak i starsi zgodnie odpowiedzieli, że czują się w swoje szkole raczej dobrze i jest ona postrzegana przez nich jako miejsce bezpieczne. Pomimo dobrego samopoczucia w szkole, w szczególności wśród uczniów starszych coraz częściej zdarza się celowe opuszczanie zajęć. Do takiego zachowania przyznało się ponad 23% ankietowanych uczniów.

Ponadto dane pozyskane w wyniku diagnozy obrazują tendencję, iż procent zażywania substancji psychoaktywnych rośnie wraz z wiekiem badanych uczniów. Wzrasta też możliwość dostępu do używek jakimi są papierosy czy alkohol. Co więcej naprawdę wielu uczniów ma problem z asertywnością i swój pierwszy kontakt z papierosami lub alkoholem miało za namową osób trzecich.

Wielu ankietowanych biorących udział w badaniu zadeklarowało, że zna osoby niepełnoletnie mające do czynienia z substancjami psychoaktywnymi. Otrzymane dane pozwoliły na zobrazowanie problemu, iż takie znajomości poszerzają się wraz z wiekiem badanych. Należy zatem rozmawiać z uczniami o asertywności i o różnych technikach odmowy w przypadku, gdy ktoś proponuje im jakąś używkę. Ważna jest tu także rola rodzica. Jak pokazała powyższa analiza w obu grupach wiekowych rodzice cieszą się bardzo wysokim zaufaniem wśród uczniów, dzięki czemu chętnie rozmawiają oni o swoich problemach z rodzicami. Należy pamiętać, że młody człowiek, który ma zapewnione poczucie bezpieczeństwa i funkcjonuje w środowisku, w którym czuje się dobrze, jest mniej podatny na kontakt z używkami, chętniej rozmawia o swoich problemach. Istotne jest zatem budowanie pozytywnego klimatu społecznego, który daje młodemu człowiekowi możliwość rozwijania kompetencji społecznych takich jak asertywność, umiejętność podejmowania odpowiedzialnych decyzji czy poczucia własnej wartości.

Jak wynika z diagnozy równie istotnym problemem występującym na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie jest przemoc oraz cyberprzemoc. Problem przemocy, w tym przemocy rówieśniczej wymaga podjęcia bardzo pilnych działań profilaktycznych. Zjawiska te nie są obecne tylko w szkole, ankietowani doświadczają również przemocy poza jej murami.

W II kwartale 2019 roku na terenie szkół podstawowych w Gminie Ząbkowice Śląskie przeprowadzone zostało badanie dotyczące zjawiska przemocy rówieśniczej wśród uczniów. Badanie zostało przeprowadzone w formie elektronicznej – uczniowie wypełniali anonimową ankietę badającą ich osobiste doświadczenia i opinie związane ze zjawiskiem przemocy rówieśniczej. Ankieta składała się z 16 pytań zamkniętych. Reprezentatywną grupę uczniów stanowiło 137 uczniów w wieku od 10 do 15 lat, w podziale 68 dziewczynek oraz 69 chłopców.

Zjawiska przemocy	Ilość odpowiedzi
Przezywanie	62
Szturchanie	24
Niszczanie rzeczy	9
Straszenie pobiciem	14
Wyśmiewanie	34
Kopanie	19
Wymuszanie pieniędzy	0
Pobicie	8
Zaczepianie	29
Zabieranie jedzenia	0
Kradzieże	2

Szczególnie istotnym wydaje się być walka z przezywaniem, agresją słowną jak i fizyczną czy poniżaniem i wyśmiewaniem. Te formy przemocy zostały wskazane jako najczęściej spotykane.

Należy zatem kontynuować projekty skupiające się na profilaktyce problemów agresji i przemocy, ukierunkowanych na wszystkich uczniach. Planowane działania powinny być dostosowane do skali realnych problemów w różnych grupach wiekowych. W planowane działania profilaktyczne należałoby również szerzej włączyć rodziców i opiekunów uczniów oraz nauczycieli z terenu gminy.

Warto dodać, iż w każdej kategorii wiekowej badani najczęściej wskazywali dyrektora szkoły, wychowawcę czy pedagoga jako osoby do których się zwrócą, jeśli będą ofiarą lub świadkiem przemocy. Jest to zatem dobry fundament do budowania jeszcze głębszego zaufania i motywacji uczniów do dzielenia się własnymi problemami z gronem pedagogicznym. Co więcej, w szkołach powinny być organizowane zajęcia psychoedukacyjne pomagające osobom, które są ofiarami różnych form przemocy. Ważne, zatem, by rozwijać u uczniów umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktu bez użycia przemocy. Należy podejmować działania profilaktyczne ukierunkowane na poszerzenie wiedzy na temat zagrożeń związanych z cyberprzemocą, tak by bez względu na płeć uczniowie nie byli obojętni i potrafili odpowiednio zareagować wobec takiej formy przemocy. Alarmujące są również liczne deklaracje uczniów, dotyczące braku wiedzy na temat instytucji świadczących pomoc dla osób dotkniętych przemocą w tym również cyberprzemocą. Niezbędne jest zatem podejmowanie działań informacyjnych w tym zakresie, w szczególności przez nauczycieli oraz rodziców. Powinni oni podpowiadać swoim dzieciom gdzie mogą się zgłaszać gdyby stali się ofiarą czy też świadkiem przemocy.

Ponadto konsekwentna realizacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii może przyczynić się do poprawy parametrów zachowań wobec substancji psychoaktywnych, przede wszystkim alkoholu i papierosów, zarówno wśród osób dorosłych jak również nieletnich mieszkańców Gminy Ząbkowice Śląskie.

Dane ząbkowickich instytucji i organizacji zajmujących się wsparciem rodzin doświadczających problemów uzależnień przedstawiają się następująco :

	2016	2017	2018
Liczba rodzin, którym Ośrodek Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich udzielił wsparcia z powodu: - alkoholizmu, - narkomanii,	- 13 - 2	- 9 - 3	- 13 - 1
Liczba osób wobec, których działania podejmowała Gminna Komisja do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie : - wszczęcia postępowania o leczenie odwykowe, - skierowania wniosku do sądu o orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego,	- 34 - 2	- 50 - 2	- 10 - 1
Liczba pacjentów Poradni dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych Centrum Terapii Uzależnień „SANGO” korzystających z : - świadczenia zdrowotne z rozpoznaniem uzależnienia od alkoholu, szkodliwego spożywania alkoholu lub zaburzeń adaptacyjnych, - z rozpoznaniem uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.	-108 osób - 8 osób	- 124 osób - 10 osób	- 109 osób - 8 osób
Liczba osób, które skorzystały z pomocy w Punkcie konsultacyjnym dla osób i rodzin z problemami uzależnień od alkoholu i narkomanii prowadzonego przez psychoterapeutę do spraw uzależnień.	- 50 osób 163 rozmów	- 58 osób 135 rozmów	- 45 osób 106 rozmów

Osoby i instytucje przygotowane do rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie w Ząbkowicach Śląskich:

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Burmistrz Ząbkowic Śląskich powołał zarządzeniem Gminny Zespół Interdyscyplinarny realizujący zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Ząbkowice Śląskie.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny – to zespół składający się z 10 osób delegowanych ze środowisk profesjonalnych do koordynacji, standaryzacji, analiz i rozwiązywania lokalnych problemów przemocy w rodzinie. Gminny Zespół Interdyscyplinarny stanowią przedstawiciele służb miejskich, instytucji i organizacji działających w obszarze wsparcia społecznego.

Działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego zmierzają do poprawy sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich najbliższemu otoczeniu poprzez:

1. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
2. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
3. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
4. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

Działania Zespołu skierowane są do wszystkich osób dotkniętych przemocą w rodzinie, rozumianej jako umyślne działanie narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, oraz zdrowia, naruszające ich nietykalność cielesną, wolność, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym, psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne.

W 2018 r. odbyły się 2 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W roku 2018 wpłynęło 99 formularzy „Niebieskiej Karty”, sporządzonych przez następujące podmioty:

- Komisariat Policji – 89 NK,
- Ośrodek Pomocy Społecznej – 10 NK,
- Placówki Oświatowe – 0 NK,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 0 NK.

W 2018 roku powołano 99 grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, odbyło się 218 spotkań grup roboczych, zakończono 46 procedury „Niebieskiej Karty” z czego 44 w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy oraz 2 na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań. Do 29 października 2019 r. wszczęto 58 procedury "Niebieska Karta". Na podstawie danych za I półrocze 2019 r., można przypuszczać, że liczba osób objętych procedurą "Niebieska Karta" w stosunku do lat ubiegłych maleje.

Centrum Terapii Uzależnień „SANGO” Ząbkowice Śląskie, ul. Wrocławska 23

W ofercie terapeutycznej Centrum Terapii Uzależnień „SANGO” w Ząbkowicach Śląskich od 2015 roku znajduje się Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholizmu i Współuzależnienia.

Osoby przyjmowane w Poradni to osoby z rozpoznaniem:

- uzależnieniem od alkoholu,
- piciem szkodliwym,
- uzależnieniem od kilku substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze), w tym alkoholu,
- szkodliwym zażywaniem substancji psychoaktywnych, a także:
- dorosłe dzieci osób uzależnionych,
- osoby uzależnione od hazardu,
- osoby współuzależnione (członkowie rodziny osoby uzależnionej).

Od 2016 roku w Centrum działa Poradnia Leczenia Uzależnień od Środków Psychoaktywnych dla Dzieci i Młodzieży.

Jej oferta jest kierowana do młodych osób:

1. szkodliwie zażywających środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze),
2. uzależnionych od środków psychoaktywnych,
3. mających inne zaburzenia nawyków i popędów (gry, Internet), a także do ich opiekunów.

Od 1 stycznia 2019 roku w Centrum działa 10-osobowy Oddział Dzienny Leczenia Uzależnienia od Alkoholu. Pacjenci, przyjmowani do Oddziału na 40-dniowy cykl terapeutyczny, to osoby z rozpoznaniem uzależnieniem od alkoholu lub uzależnieniem od alkoholu i środków psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze). Od początku roku do Oddziału skierowanych zostało 18 osób z terenu Gminy Ząbkowice Śląskie, w tym 3 osoby z rozpoznaniem uzależnieniem od kilku substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki). W czasie pobytu na Oddziale pacjenci objęci są kompleksowym programem terapeutycznym trwającym 40 dni, opieką lekarza psychiatry, specjalistów psychoterapii uzależnień oraz psychologów. Oferta obejmuje świadczenia lecznicze, finansowane z funduszy przekazywanych przez Gminę Ząbkowice Śląskie, jak i NFZ. W ramach działań profilaktycznych wszystkim osobom zainteresowanym udziela się konsultacji, porad, wsparcia psychologicznego, kieruje się do odpowiednich jednostek mogących pomóc w rozwiązaniu problemu. Centrum „SANGO” dostarcza materiały edukacyjne, promuje wolny od środków psychoaktywnych styl życia wśród młodzieży i dorosłych, dzielą się zdobytą wiedzą i doświadczeniem z instytucjami mieszczącymi się na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie.

Punkt konsultacyjny dla osób i rodzin z problemami uzależnień od alkoholu i narkomanii

Dyżury w punkcie konsultacyjnym pełni Specjalista Terapii Uzależnień Pan Zdzisław Ustrzycki, punkt funkcjonuje od 2010 roku w budynku Centrum Terapeutycznego ul. 1 Maja 15c w Ząbkowicach Śląskich. Dyżury odbywają się cztery razy w miesiącu - w czwartki, od 12.30 do 16.30. Obejmują one pomoc dla mieszkańców Gminy Ząbkowice Śląskie.

Pomoc jest skierowana do osób używających substancje psychoaktywne, alkohol i inne narkotyki oraz także udzielana jest członkom rodzin oraz bliskim osób używających substancje psychoaktywne.

Spotkania mają charakter bezpośrednich spotkań indywidualnych i rodzinnych oraz rozmów telefonicznych dla w/w osób.

Zakres obecnych działań:

- a) konsultacje, wstępna diagnoza problemowa dot. używania substancji psychoaktywnych i terapia motywacyjna do zmiany sposobu życia osób uzależnionych,
- b) pomoc, konsultacje, wsparcie dla osób współuzależnionych,
- c) wsparcie rodzin osób uzależnionych,
- d) działalność informacyjno – edukacyjna dla osób zagrożonych uzależnieniem i ich rodzin,
- e) propagowanie zdrowego stylu życia wśród osób używających substancje i ich rodzin,
- f) w sytuacji kryzysowej wprowadzanie programów Redukcji Szkód w ograniczonym zakresie,
- g) współpraca z instytucjami około pomocowymi z terenu Gminy Ząbkowice Śląskie, Powiatu Ząbkowickiego i innymi,
- h) przygotowywanie osób do wyjazdu na leczenie detoksykacyjne i do ośrodków terapii uzależnień.

Liczba osób, które się zgłosiły do Punktu Konsultacyjnego w 2019 r. do 24.10.2019 r. : **43 osoby**

Liczba odbytych rozmów w Punkcie Konsultacyjnego w 2019 r. do 24.10.2019 r. : **109 rozmów**

Punkt konsultacyjny dla osób doznających przemocy w rodzinie bądź zagrożonych tym zjawiskiem i osób współuzależnionych

Dyżury w punkcie konsultacyjnym pełni Pani Ewa Lenartowicz - Ostapiuk, punkt funkcjonuje od 2013 roku w budynku Centrum Terapeutycznego ul. 1 Maja 15c w Ząbkowicach Śląskich. Konsultacje indywidualne odbywają się w poniedziałki od 11.00 do 13.00. Z konsultacji w okresie od stycznia do 25.10.2019 r. korzystały osoby dorosłe, młodzież, łącznie 29 osób.

Pomoc udzielana jest w formie poradnictwa indywidualnego. Osoby korzystające z pomocy, potrzebują najczęściej wsparcia w sytuacjach kryzysowych. W trakcie spotkań poszerzano świadomość w zakresie praw przysługujących w relacjach interpersonalnych, zwiększano motywację i umiejętności osób doznających przemocy w rodzinie do jej przerwania i konstruktywnego radzenia sobie w życiu, następowała poprawa funkcjonowania osób dotkniętych przemocą w rodzinie w różnych obszarach życia. Sześć osób podjęło regularną terapię indywidualną.

Spotkania grupy wsparcia odbywają się dwa razy w miesiącu w poniedziałki od godz. 13.00 do 15.00. W spotkaniach w okresie od stycznia do 25.10.2019 r. brały udział osoby dorosłe, przeważnie kobiety, łącznie 12 osób. Spotkania miały charakter rotacyjny. Głównym celem zajęć jest podjęcie działań w kierunku powstrzymania występowania przemocy w rodzinie poprzez podniesienie świadomości osób doznających przemocy w rodzinie m.in. podniesienie poczucia własnej wartości, kompetencji społecznych, zwiększenie świadomości przysługujących praw. Spotkania miały często charakter psychoedukacyjny. Poprzez rozmowy, udzielaniu stosownych informacji rozwijano umiejętności życiowe i społeczne klientów. Często osoby dorosłe zwracały się z problemami związanymi z brakiem skuteczności rodzicielskiej.

Placówki oświatowe

Placówki oświatowe w oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. (Dz. U. 2015 r. poz. 1249 z późn. zm.) prowadzą systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów i wychowanków, ich opiekunów oraz nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły i placówki w celu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomani. Podstawę do podejmowania tej działalności stanowi diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. Działalność ta ma m.in. na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, promowanie postaw prozdrowotnych, kształtowanie hierarchii systemu wartości, rozwijanie i wzmacnianie więzi społecznych. W ramach wymienionej działalności placówki oświatowe realizują m.in. działania profilaktyczne, w tym rekomendowane programy profilaktyczne jak i programy autorskie.

W maju 2019 roku, w Szkole Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika w Ząbkowicach Śląskich przeprowadzone zostały zajęcia w ramach realizacji rekomendowanego przez PARPE oraz ORE programu profilaktycznego „Unplugged”. Jest to 12-godzinny program profilaktyki uniwersalnej dotyczący problemu eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi. Programem „Unplugged” zostały objęte dwie klasy VII czyli 48 uczniów.

Program miał na celu obniżyć wiek inicjacji w kontekście papierosów, alkoholu, narkotyków oraz ograniczyć wśród młodzieży zjawisko eksperymentowania z używkami.

Spotkania odbyły się 4 razy po 3 godziny, każdego piątku w miesiącu maju 2019 r. i dotyczyły wiedzy w obszarze używek oraz kompetencji osobistych, m. in.:

- przejawy nacisku grupowego i sposoby radzenia sobie z nim,
- wiedza o czynnikach ryzyka i czynnikach chroniących przed piciem alkoholu, zróżnicowaniu podatności na alkohol w zależności od płci,
- przekonania normatywne na temat rozpowszechnienia zjawiska używania substancji psychoaktywnych wśród młodych ludzi,
- wiedza o przyczynach i następstwach palenia papierosów,
- umiejętność komunikowania swoich emocji,
- umiejętność asertywnej obrony swoich racji,
- inne umiejętności interpersonalne, których niedostateczne opanowanie może skłaniać do używania substancji psychoaktywnych w sytuacjach towarzyskich,
- wiedza o narkotykach,
- umiejętność radzenia sobie z problemami, formułowania celów i podejmowania decyzji.

Metodami realizacji zajęć były: prezentacje, praca w grupach, zadania domowe, scenki sytuacyjne, dyskusje, gry edukacyjne, informacje zwrotne. Klasy wykazywały aktywność, zaangażowanie oraz chęć do współpracy. Ewaluacja programu pokazała, że uczniowie deklarują 100% zadowolenie z udziału w programie.

Realizowany program przewidywał również spotkanie dla rodziców informujące o realizowanym z uczniami programie profilaktyki z obszaru używek i obniżenia wieku inicjacji oraz dający dorosłym możliwość rozmowy z kimś kto stoi z boku o tym jak budować relacje, czy prowadzić z dziećmi rozmowy na tematy dla nich trudne. Jak podejmować tematy, których się boją jako dorośli. Jak rodzic może dbać o własne potrzeby i o potrzeby dziecka jednocześnie – dane przestrzenie nie muszą się przecież wykluczać. Przez spotkanie wszyscy uczniowie stworzyli na zajęciach własnoręczne zaproszenia dla swoich rodziców. Spotkanie w opinii rodziców było wartościowe i uczestnicy byli usatysfakcjonowani.

Ponadto placówki oświatowe w trakcie roku szkolnego realizują pozalekcyjne zajęcia sportowe. Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rekomenduje, aby zajęcia te były integralnym elementem programu profilaktycznego i pełniły funkcję uzupełniającą w stosunku do działań profilaktycznych w szkołach.

W swoich działaniach placówki oświatowe wspierane są przez inne podmioty realizujące zajęcia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży m.in. Straż Miejską i Komendę Powiatową Policji.

Rynek napojów alkoholowych w Gminie Ząbkowice Śląskie

Zasady wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych reguluje ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przepisy prawa miejscowego tj. :

- 1. Uchwała Nr LXX/381/2018 Rady Miejskiej Ząbkowice Śląskich z dnia 06.07.2018 r.** w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie.
- 2. Uchwała Nr LXX/380/2018 Rady Miejskiej Ząbkowice Śląskich z dnia 06.07.2018 r.** w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Gmina Ząbkowice Śląskie w liczbach :

Ogólna liczba mieszkańców powyżej 18 roku życia zameldowanych na pobyt stały na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie w 2019 roku wynosi 17 686 (stan na 29.10.2019 r.), liczba wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych wynosi 80, tak więc liczba dorosłych mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych wynosi 221.

a) liczba osób powyżej 18 roku życia zameldowanych w Gminie Ząbkowice Śląskie na pobyt stały – stan na dzień 29 października 2019 r. - 17 686 mieszkańców w tym kobiet : 9 441, mężczyzn - 8 245.

b) liczba podmiotów gospodarczych, posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal):

Limit wynosi 285 zezwoleń w tym:

- o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwa – 95 wykorzystano – 53,
- o zawartości powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 95 wykorzystano – 47,
- o zawartości powyżej 18 % alkoholu – 95 wykorzystano – 49,

c) liczba podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia):

Limit wynosi 135 zezwoleń w tym:

- o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 45 wykorzystano – 27,
- o zawartości powyżej 4,5 % do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 45 wykorzystano -9,
- o zawartości powyżej 18 % alkoholu - 45 wykorzystano -11.

Cele i zadania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ząbkowice Śląskie na rok 2020

➤ Główne cele Gminnego Programu

1. Zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych i zagrożeń społecznych w Gminie Ząbkowice Śląskie.
2. Ograniczenie populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie oraz zażywających inne substancje psychoaktywne.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych i narkomanii.

➤ Cele szczegółowe

1. Rozwijanie profilaktyki rodzinnej, uczenie rodziców umiejętności wspierania abstynencji dzieci oraz udzielanie profesjonalnej pomocy rodzicom, których dzieci upijają się lub przejawiają inne elementy demoralizacji.
2. Tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia.
3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych, sportowych i profilaktycznych promujących wartościowy i zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu, środków psychoaktywnych i przemocy.
4. Organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
5. Poprawa dostępności do leczenia odwykowego mieszkańcom gminy.
6. Wspieranie psychospołeczne i prawne osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
7. Współdziałanie merytoryczne i wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania gminne z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.
8. Konsekwentne egzekwowanie zakazu podawania i sprzedaży alkoholu nieletnim.
9. Rozwijanie edukacji publicznej i szkolenie przedstawicieli różnych zawodów w zakresie problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie.
10. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu, środków psychoaktywnych oraz ich rodzin.
11. Ograniczenie dostępu młodzieży do środków psychoaktywnych.

Przyjmuje się następujące kategorie zadaniowe prowadzące do osiągnięcia powyższych celów:

ZADANIE I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz dla współuzależnionych.

➤ Zadania do realizacji zgodne z założeniami Narodowego Programu Zdrowia

1. Zapewnienie ciągłości funkcjonowania Jadłodajni przy Parafii Św. Anny w Ząbkowicach Śląskich.
2. Wykonywanie niezbędnych prac remontowych w pomieszczeniach Centrum Terapeutycznego wraz z zakupem materiałów, sprzętu i mebli do prowadzenia zajęć.

3. Wspieranie Centrum Terapii Uzależnień „SANGO” poprzez współfinansowanie specjalistycznych programów terapii uzależnienia i współuzależnienia oraz telefonu zaufania.
4. Dofinansowanie doskonalenia zawodowego pracowników lecznictwa odwykowego i innych osób pracujących z osobami uzależnionymi.
5. Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, innych uzależnień oraz ich rodzin, w tym zajęcia indywidualne i grupowe.
6. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno- edukacyjnych (np. broszury, ulotki) dla klientów Punktów Konsultacyjnych oraz instytucji i organizacji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie gminy.

ZADANIE II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotyczne pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

➤ **Zadania do realizacji zgodne z założeniami Narodowego Programu Zdrowia**

1. Wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych i kompensacyjnych w placówkach przeznaczonych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka (w szczególności dla dzieci z rodzin uzależnionych od alkoholu i narkotyków i poddawanych przemocy w rodzinie) poprzez współfinansowanie działalności świetlic środowiskowych w Ząbkowicach Śl., ul. Staszica 16 oraz ul. Rynek 55, jako placówek wsparcia dziennego.
2. Dofinansowanie obozów, kolonii profilaktycznych, jako integralnego elementu całorocznej pracy z dziećmi i młodzieżą.
3. Dofinansowanie półkolonii zimowych i letnich w oparciu o zajęcia i programy profilaktyczne.
4. Organizowanie i finansowanie zajęć dla rodziców, mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych.
5. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i rodzinami z tzw. grup ryzyka oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć terapeutycznych organizowanych dla pedagogów, nauczycieli, pracowników socjalnych.
6. Wspieranie instytucji realizujących programy skierowane do ofiar lub sprawców przemocy m.in. Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Sąd, Szkoły, Kościoły, organizacje pozarządowe oraz koordynowanie spotkań zespołu interdyscyplinarnego służącego opracowaniu planu pomocy konkretnej rodzinie lub dziecku.
7. Współpraca z biegłymi sądowymi opiniującymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, narkotyków w tym opłacanie kosztów powołania biegłych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (Dz. U. z 2007, Nr 250, poz. 1883).
8. Współpraca z pracownikami socjalnymi OPS poprzez sporządzanie wywiadów środowiskowych dla potrzeb przygotowania dokumentacji związanej kierowaniem osób na leczenie odwykowe.
9. Prowadzenie i finansowanie konsultacji indywidualnych i grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie bądź zagrożonych tym zjawiskiem i osób współuzależnionych.
10. Organizowanie szkoleń, porad, konferencji m.in. dot. procedury „Niebieskiej Karty”, a także szkoleń nt. nawiązania kontaktu z członkami rodzin, w których dochodzi do przemocy, prowadzenie rozmów interwencyjnych i psychologicznych.

11. Zakup publikacji (ulotek, broszur, plakatów) dot. zjawiska przemocy w rodzinie, „Niebieskiej Karty”, upowszechnianie informacji o prowadzonych na terenie gminy oddziaływaniach adresowanych do sprawców przemocy.

ZADANIE III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

➤ **Zadania do realizacji zgodne z założeniami Narodowego Programu Zdrowia**

1. Realizacja sportowych programów pozalekcyjnych oraz programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych z tzw. „grup ryzyka” wraz z ufundowaniem nagród oraz organizowaniem dożywiania dla uczestników, w ramach promowania zdrowego stylu życia.
2. Wdrażanie i finansowanie programów profilaktycznych realizowanych w placówkach oświatowych w ramach szkolnych programów profilaktyki - uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu.
3. Zakup materiałów profilaktycznych : prasa, broszury, plakaty, książki specjalistyczne oraz innych materiałów informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych na temat możliwości uzyskania pomocy dla ludzi z tzw. „grup ryzyka”.
4. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
5. Finansowanie programów opiekuńczo - wychowawczych lub terapeutycznych wraz z dożywianiem dla dzieci i młodzieży.
6. Prowadzenie badań, lokalnych diagnoz pozwalających ocenić aktualny stan problemów uzależnień, zachowań problemowych związanych z przemocą w rodzinie.
7. Organizowanie i finansowanie działań służących upowszechnianiu pozytywnych wzorców życia rodzinnego poprzez udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach.
8. Organizowanie działań informacyjno – edukacyjnych z wykorzystaniem sprzętu do badania zawartości alkoholu i narkotyków podczas lokalnych kampanii i włączanie się w społeczne kampanie oraz realizacja innych kompleksowych działań edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości na drogach.

ZADANIE IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

➤ **Zadania do realizacji zgodne z założeniami Narodowego Programu Zdrowia**

1. Dofinansowanie instytucji, stowarzyszeń i jednostek samorządowych gminy realizujących poszczególne elementy programu, w szczególności wdrażających pozalekcyjne zajęcia sportowe i kulturalne dla dzieci i młodzieży oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych z terenu gminy, poprzez dofinansowanie organizowanych zajęć w tym zakup sprzętu sportowego i materiałów do prowadzenia zajęć.
2. Współpraca finansowo-merytoryczna z Komendą Powiatową Policji w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie – zakup materiałów i sprzętu.

3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizującymi programy o charakterze profesjonalnym, związane z profilaktyką alkoholową i narkotykową oraz przemocą w rodzinie, a także wsparciem dzieci i osób niepełnosprawnych.

ZADANIE V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1. Podejmowanie interwencji w sprawie nadużywania alkoholu.
2. Kierowanie do sądu wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego.
3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

ZADANIE VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Rozpoznawanie sytuacji osób pozostających bez pracy, w szczególności:

- a) uzależnionych od alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych,
- b) chorych psychicznie,
- c) zwalnianych z zakładów karnych, którzy ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych,
- d) osób znajdujących się w sytuacji ubóstwa,
- e) innych osób potrzebujących pomocy.

Działalność Gminnej Komisji do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - zasady wynagradzania.

1. Gminna Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ząbkowicach Śląskich została powołana w składzie 13 osobowym, Zarządzeniem Nr 288/XI/EKS – 2019 z dnia 20 listopada 2019 r.

Do zadań Komisji należy :

- a) współpraca z Urzędem Miejskim w Ząbkowicach Śląskich w zakresie realizacji zadań własnych gminy, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- b) opiniowanie wniosków o przyznanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu lub poza miejscem sprzedaży w kwestii zgodności lokalizacji punktu sprzedaży, jak również liczby punktów sprzedaży na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie z odpowiednimi Uchwałami Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich;
- c) prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych, zwanej dalej „kontrolą”, obejmującej:
 - przestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi, zawartych w Ustawie, dotyczących w szczególności zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym,
 - sprawdzenie usytuowania punktów sprzedaży alkoholu zgodnie z prawem miejscowym,
 - rozpatrywanie przypadków zakłócania porządku publicznego w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany punkt,
 - weryfikacja przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych, określonych w zezwoleniu Burmistrza Ząbkowic Śląskich,
- d) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;

- e) współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie Gminy Ząbkowice Śląskie w zakresie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w oparciu o porozumienie oraz współpracę z innymi podmiotami, realizującymi zadania w obszarze spraw społecznych, zgodnie z kompetencjami.
 - f) przedkładanie corocznie propozycji działań do projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na dany rok kalendarzowy.
2. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za pracę w Komisji otrzymują wynagrodzenie :
- a) w wysokości 10 % minimalnego wynagrodzenia (w zaokrągleniu do pełnych złotych) za udział w pracach pełnego składu Komisji.
 - b) w wysokości 5 % minimalnego wynagrodzenia (w zaokrągleniu do pełnych złotych) za udział w pracach podkomisji do przeprowadzania rozmów interwencyjno - motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz za przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
3. W przypadku nieobecności członka GKRPA w posiedzeniu, bądź w pracach Komisji, nie otrzymuje on wynagrodzenia.
4. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności lub protokołu z przeprowadzonej kontroli.
5. Przyjmuje się zasady zwrotu kosztów podróży służbowych, tj. podróży związanych z wykonywaniem funkcji członka komisji (*m.in. kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, koszty podróży na szkolenia, konferencje*) według zasad uregulowanych Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. 2002 Nr 27, poz. 271 z późn. zm.).
6. Polecenie każdego wyjazdu służbowego podpisuje Burmistrz Ząbkowic Śląskich.

Uzasadnienie

Do zadań własnych gminy należy w szczególności obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii. Realizacja tych zadań prowadzona jest na podstawie gminnych programów, odpowiednio: profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, stanowiących część strategii rozwiązywania problemów społecznych. Zgodnie ze stanowiskiem Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, nie ma przy tym przeszkód formalnych i merytorycznych do tworzenia wspólnego gminnego programu dla rozwiązywania problemów alkoholowych oraz problemów narkomanii. Program jest opracowywany na podstawie wspólnej diagnozy problemów, część zadań jest jednakowych, a ich adresatami są te same lub podobne grupy osób.

Program określa lokalną politykę minimalizowania szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków i stosowania przemocy w rodzinie w szczególności obejmuje działania z zakresu profilaktyki i edukacji wśród dzieci i młodzieży oraz wsparcia dla rodzin dotkniętych w/w problemami, a nad to wskazuje jednostki i osoby odpowiedzialne za wykonywanie nałożonych zadań. Prezentowany dokument zawiera także działania w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 -2020, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ponadto – zgodnie z przepisem art. 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określa zasady wynagradzania członków komisji.

W świetle powołanych przepisów podjęcie uchwały uważa się za celowe i uzasadnione.

Sporządziła Magdalena Cupiał Referent ds. koordynacji profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych

Kierownik Referatu Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych Anna Marcinków

Kierownik Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych Ewa Figzał